

Á-Ả' thá»« Viá»† Nam: KhẢ- thá°£i Ả'á»™c há°ji vÆ°á»£t xa má»©c cho phẢ©

Nhà»ng con sá»' công bá»' má»'i Ả'ây cho thá°¥y, tá°¥t cá°£ các loá°ji khí thá°£i Ả'á»™c há°ji á»Ỗ tá°ji các Ả'ô thá»« Viá»† Nam Ả'á»•u Ả'ã quá má»©c tiêu chuá°©n cho phép rá°¥t nhía»•u.

Thía»† há°ji tá» « 0,3- 0,6% GDP

Ông Michael Walsh thuá»™c Há»™i Ả'á»"ng quá»'c tá°¿ vá»• giao thông sá°ich (ICCT) Hoa Ká»³ Ả'Æ°a ra thông tin giá°-t mình: Má»©c Ả'á»™ ô nhía»...m bá»¥i khói má»™t sá»' Ả'ía»fm á»Ỗ Hà Ná»™i qua Ả'ô thá»±c tá°¿ Ả'ã tá»'i 500à/m³, giá°Sn bá°±ng má»©c Ả'á»™ ô nhía»...m khói lá°«n trong sÆ°Æjng mù nẢfm 1952 á»Ỗ Luân Ả'ôn làm hàng nghìn ngÆ°á»•i tá»- vor

Trong khi Ả'ó nguyên nhân chính là do IÆ°á»£ng phát thá°£i tá» « mô-tô xe máy hiá»†n Ả'ang bá»' thá°£ ná»•i không kiá»fm soá't Ả'Æ°á»£c. Tham luá°-n cá»§a ông Lê Anh Tú - Cá»¥c Ả'Ảfng kiá»fm Viá»† Nam - cẢ©ng cho thá°¥y các loá°ji khí Ả'á»™c há°ji nhÆ° HC, Co, SO2, CO2, NOx trong không khí tá°ji các Ả'ô thá»« Viá»† Nam Ả'á»•u vÆ°á»£t, thá°-m chí giá°¥p hÆjng hai lá°Sn tiêu chuá°©n cho phép á»Ỗ nhá»ng khu vá»±c má°-t Ả'á»™ giao thông cao.

Theo thá»ng kê khá°£o sát cá»§a ông Nguyá»...n TÆ°Æjng SÆjng, má»—i nẢfm có 626 ngÆ°á»•i chá°¿t và 1.547 ngÆ°á»•i má°c bá»†nh hô há°¥p do không khí ô nhía»...m vÆ°á»£t quá tiêu chuá°©n cho phép. CẢ©ng theo tính toán cá»§a Viá»†n Y tá°¿ lao Ả'á»™ng, Hà Ná»™i bá»' tá»•n thá°¥t má»—i ngày 1 tá»· Ả'á»"ng do ô nhía»...m không khí.

Trong Ả'ó, phát thá°£i xe máy là nguyên nhân chính gây ô nhía»...m không khí. Má»©c thía»† há°ji vá»• kinh tá°¿ do khí thá°£i xe máy Ả'Æ°á»£c các nhà nghiên cá»©u Ả'Æ°a ra là hÆjng 50 triá»†u USD/ nẢfm tá°ji TP Há»" Chí Minh và hÆjng 20 triá»†u USD/nẢfm tá°ji Hà Ná»™i. Ả'áng ngá°ji là má»©c thía»† há°ji ngày càng tẢfng, chiá°¿m tá» « 0,3 -0,6 % GDP cá»§a TP. Trong khi Ả'ó, IÆ°á»£ng xe máy không ngá»ng tẢfng, nẢfm 2006 Ả'ã lên tá»'i con sá»' 18 triá»†u xe.

Không thá»f chá°Sn chá»«

Các quá»'c gia nhÆ° á°±n Ả'á»™, Thái-lan... là nhá»ng nÆ°á»»c có nhía»•u xe mô-tô xe gá°n máy Ả'á»•u thá»±c hiá»†n viá»†c kiá»fm soá't phát thá°£i xe máy. Má°c dù má»—i quá»'c gia có nhá»ng biá»†n pháp khác nhau, nhÆ°ng theo nhÆ° ông Michael Walsh thì Ả'á»•u ná°±m trong nhá»ng hình thá»©c chung sau.

Thá»© nhá°¥t: Kiá»fm soá't công nhá»† sá°£n xuá°¥t mô-tô xe máy, áp dá»¥ng tiêu chuá°©n khí thá°£i Euro 2-4. Thá»© hai sá»- dá»¥ng nhiên liá»†u sá°ich, có Ả'á»™ng thái kiên quyá°¿t tách các chá°¥t Ả'á»™c há°ji nhÆ° chỉ (Viá»† Nam Ả'ã làm) IÆ°u huá»³nh... ra khá»'i xẢfng. Thá»© ba phá°£i quy hoá°jch giao thông há»£p lý giá°£m thía»fu tá°c nghá°½n giao thông vì khi các phÆ°Æjng tiá»†n bá»' tá°c nghá°½n ná»ng Ả'á»™ khí thá°£i Ả'á»™c há°ji tẢfng Ả'á»™t biá°¿n. Thá»© tÆ° có chá°¿ Ả'á»™ bá°£o dÆ°á»jng thích há»£p vá»'i xe máy. Thá»© nẢfm là có lá»™ trình loá°ji bá»• xe má» cẢ©.

Vá»'i hiá»†n trá°jng ô nhía»...m không khí tá» « phát thá°£i xe máy Ả'ang bá»' Ả'á»™ng tá°ji Viá»† Nam, Cá»¥c Ả'Ảfng kiá»fm Viá»† Nam cẢ©ng Ả'Æ°a ra ba nhóm giá°£i pháp. Nhóm giá°£i pháp trÆ°á»»c má°-t, gá»"m: Kiá»fm tra khí thá°£i Ả'á»'nh ká»³ cho xe Ả'ang IÆ°u hành vá»'i lá»™ trình phù há»£p; áp dá»¥ng tiêu chuá°©n Euro 2 cho xe má»'i; nâng cao chá°¥t IÆ°á»£ng nhiên liá»†u phù há»£p vá»'i tiêu chuá°©n phÆ°Æjng tiá»†n. Nhóm giá°£i pháp thÆ°á»•ng xuyên lâu dài gá»"m: Quá°£n lý Ả'ía»•u hành tá»• chá»©c giao thông giá°£m ùn tá°c, nâng cao ý thá»©c cá»™ng Ả'á»"ng và ý thá»©c bá°£o vá»† môi trÆ°á»•ng cá»§a ngÆ°á»•i dân.

Nhóm giá°£i pháp há»— trá»£ gá»"m: Lá°p Ả'á°-t bá»™ xá»- lý khí thá°£i cho xe Ả'ang sá»- dá»¥ng; sá»- dá»¥ng các loá°ji thuá°¿ phí môi trÆ°á»•ng nhÆ° má»™t công cá»¥ Ả'ía»•u tiá°¿t IÆ°á»£ng xe máy, khuyá°¿n khích loá°ji bá»• xe cẢ©...

Tuy nhiên, khó khẢfn khi thá»±c hiá»†n kiá»fm soá't khí thá°£i xe máy tá°ji Viá»† Nam còn do IÆ°á»£ng xe quá lá»»n, Ả'ôi há»•i má»™t lá»±c IÆ°á»£ng thiá°¿t bá»' và nhậ lá»±c lá»»n, thói quen sá»- dá»¥ng xe máy tá»± do cá»§a ngÆ°á»•i dân khiá°¿n các nhà quá°£n lý vá°«n phá°£i nghiên cá»©u cân nhá°c.